

04 Iulie 2008, nr. 313

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii privind plata pentru poluarea mediului

(înregistrat în Parlament cu numărul 2085 din 23 Iunie 2008)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea și completarea Legii privind plata pentru poluarea mediului.

Evaluarea generală

1. Autor al inițiativei legislative este deputat în Parlament, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.

2. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

3. Scopul promovării proiectului. Potrivit Notei Informative, proiectul are drept scop optimizarea plăților pentru poluarea mediului înconjurător, inclusiv a plăților pentru ambalajul din masa plastică și tetra pak, care în procesul utilizării cauzează poluarea mediului, distrugerea sau prelucrarea cărora este dificilă. Sporirea gradului de valorificare a unor categorii de deșeuri va contribui la diminuarea presingului asupra mediului, la economisirea resurselor naturale și utilizarea rațională a resurselor funciare.

Menționăm faptul că în paralel cu acest proiect de lege a fost propus un proiect de lege similar (înregistrat cu nr. 2085 din 23.06.2008) care la fel se referă la art. 11 din Legea privind plata pentru poluarea mediului nr.1540-XIII din 25.02.1998.

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă

6. Suficiența argumentării. În Nota Informativă, autorii argumentează promovarea modificărilor prin necesitatea diminuării presingului asupra mediului, economisirea resurselor naturale și utilizarea rațională a resurselor financiare. Autorii proiectului sunt de părerea că modificările respective vor permite perfecționarea sistemelor de prelucrare a deșeurilor.

Considerăm argumentarea incompletă deoarece:

* lipsesc informații statistice despre cantitatea, prețul și circuitul mărfurilor ambalate PET, tetra pak, alte

materiale din plastic importate în R Moldova.

* lipsesc informații despre strategiile și programele de gestionare și valorificare a deșeurilor .

* informația despre impactul Legii asupra perfecționării sistemelor de prelucrare a deșeurilor este superficială având un caracter declarativ.

* lipsesc criteriile conform cărora a fost stabilită mărime plăților.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

Nota informativă conține referințe privind compatibilitatea proiectului cu legislația comunitară, în special: Directivele Uniunii Europene 94/62/CE din 20 decembrie 1994 privind ambalajele și deșeurile de ambalaje.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Deși implementarea prevederilor proiectului nu atrage creșterea cheltuielilor bugetare, considerăm că fundamentarea financiar-economică este necesară. Autorii proiectului nici într-un mod nu argumentează volumul taxelor percepute pentru importarea produselor în ambalaj din tetra pack. Mărimea taxei (plății) depinde doar de volumul cutiei sau sticlei. În viziunea noastră această taxă trebuie stabilită în raport și cu prețul mărfii sau alți indicatori.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art. I.2	La articolul 11 alineatul (1), sintagma "se varsă, conform normativelor stabilite, pînă la sau în momentul trecerii frontierei de stat" va avea următorul	Autorii proiectului n-au ținut cont de modificările Legii 1540 efectuate prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 280-XVI din 14.12.2007 (Art. XXIV). În redacția actuală art. 11 alin1. are următorul conținut: "1) Plata pentru importul mărfurilor care, în procesul	Coruptibilitate Concurența normelor de drept	Se recomandă revizuirea modificărilor propuse.

		conținut "se achită, conform normativelor stabilite, în prealabil sau la momentul plasării mărfurilor în regim de import. În rezultatul achitării Inspectoratul Ecologic de Stat va elibera agenților economici Confirmare Ecologică".	utilizării, cauzează poluarea mediului se stabilește persoanelor juridice și fizice care importă astfel de mărfuri în Republica Moldova și se achită în prealabil, înainte de depunerea declarației vamale, iar în momentul vămuirii se achită doar diferența dintre suma calculată și suma plătită în prealabil. Persoanele juridice și fizice care achiziționează mărfurile în cauză de la agenții economici de pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar varsă plata respectivă, conform aceluiași normative, pînă la sau în momentul controlului mărfurilor la posturile fiscale interne".		
2	Art. 1.2	articolul se completează cu alineatul (5) care va avea următorul cuprins: "(5) plata pentru <u>ambalajul din plastic</u> sau <u>tetra pak</u> a produselor importate în Republica Moldova* se stabilește după cum urmează: Pentru o sticlă, o cutie tetra pak volumul căreia nu depășește 1 litru - 0,5 lei Pentru o sticlă, o cutie tetra pak în mărime de la 1 litru pînă la 3 litri - 1,0 lei Pentru o sticlă, o cutie tetra pak mai mare de 3 litri - 1,5 lei	Legislația în vigoare nu definește noțiunile "ambalaj din plastic" și "tetra pak". În prima parte a articolului se utilizează noțiunile "plastic" sau "tera pak" iar în partea referitoare la mărirea plății se utilizează doar noțiunea " <u>tetra pak</u> ". Prevederea poate fi interpretată greșit în sensul că se vor taxa cu 0,5 lei; 1,0 lei; 1,5 lei doar sticlele și cutiile din tetra pak dar nu și cele din plastic.	Coruptibilitate Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect	Stabilirea clară a categoriilor de mărfuri pentru care urmează să se încaseze plata pentru ambalajul din plastic sau tetra pak sau concretizarea: "toate produsele alimentare și nealimentare". Utilizarea altor criterii decât volumul de stabilire a mărimii plății (prețul mărfii, circuitul, componența ambalajului etc.)

Concluzii

- o Noțiunile utilizate în proiect nu sînt definite și concretizate, fapt ce admite interpretarea lor eronată.
- o În proiect sunt utilizați termeni care nu au o definiție în legislație sau în proiect.
- o Proiectul defavorizează anumite categorii de agenți economici (importatorii de bere, sucuri, băuturi nealcoolice, ulei din floarea soarelui) favorizând concomitent alte categorii de agenți economici.
- o Modificările promovate pot avea un impact negativ pentru activitatea unor agenți economici.
- o Lipsește fundamentarea social - economică în sensul efectuării prealabile a unui studiu în ceea ce privește utilizarea mijloacelor financiare percepute pentru importarea produselor specificate în proiect.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției